

АНАЛІЗ ДИНАМІКИ РОЗВИТКУ РИНКУ ПАРАФАРМАЦЕВТИЧНИХ ТОВАРІВ В УКРАЇНІ

Немченко А.С., Міщенко В.І., Тимофеев С.В.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

economica@ukr.net

Парафармацевтичні товари (ПТ) – це перш за все дієтичні добавки та вироби профілактичного призначення. ПТ у процесі застосування сприяють підвищенню якості життя людини та знижують ризики захворюваності серед населення. На разі у зв'язку з економічною кризою в Україні та різким подорожчанням лікарських засобів ефективна профілактика захворювань з використанням парафармацевтиків є актуальним питанням. Починаючи з 2010 р. в Україні зростає частка асортименту парафармацевтиків, що сягає до 25% від загального обсягу продажу. Тому аналіз динаміки розвитку парафармацевтичного ринку має важливе науково-практичне значення у розробці ефективних механізмів профілактики та регулювання доступності фармацевтичної допомоги в Україні.

Метою нашого дослідження є аналіз динаміки та основних тенденцій подальшого розвитку ринку ПТ в Україні. У роботі були використані такі методи, як системно-аналітичний, статистичний та контент-аналіз.

Для аналізу було обрано показники продажу у грошовому виразі дієтичних добавок (ДД) за підсумками 2011-2015 рр. (I півріччя) в країні за даними «Тижневика «Аптека»» (табл.). При підготовці матеріалу були використані дані аналітичної системи дослідження ринку «PharmXplorer»/«Фармстандарт» компанії «Proxima Research».

Визначено, що у 2015 р. (I півріччя) обсяг аптечного продажу ДД у грошовому виразі склав 806,9 млн. грн. та збільшився, порівняно з 2014 р., на 29,68% (без урахування інфляції) (табл.) [1,2].

Роздрібні аптечні продажі косметики та дієтичних добавок у грошовому виразі за підсумками 2011-2015 рр. (I півріччя)

Обсяг аптечного продажу млн. грн. у грошовому виразі /індекс росту обсягу продажу									
2011 р.	2012 р.	2013 р.	2014 р.	2015 р.	k1	k2	k3	k4	kce р
Косметика									
590,0 /108,9	643,0 /109,1	701,5 /111,7	783,8 /120,6	944,9	1,09	1,09	1,11	1,21	1,13
Дієтичні добавки									
372,0 /119,1	443,0 /112,3	497,4 /125,1	622,2 /129,7	806,9	1,19	1,12	1,25	1,30	1,22

В середньому приріст ДД у грошовому вираженні збільшувався на 18,75% за рік. У порівняльному аналізі середнього індексу росту обсягу продажу серед категорій товарів, що реалізувалися в аптеках, за 2011-2015 рр. (I півріччя) встановлено, що найменший коефіцієнт мають засоби лікувальної косметики – 1,13. Найбільший коефіцієнт у ДД – 1,22. Таким чином, можна стверджувати, що на період кризи в Україні населення віддає переваги закупівлі товарів з метою профілактики захворювань.

Перелік використаних джерел:

1. Аптечные продажи Украины в I полугодии 2013 г.: Helicopter View // «Еженедельник «Аптека»». – 2013. – №29. – С. 12–13.

2. Аптечный рынок Украины по итогам I полугодия 2015 г.: Helicopter View // «Еженедельник «Аптека»». – 2015. – №28–29. – С. 24–25.